

Арифметик урта

*«Әгәр дә син үзеңнең
белемеңә беринди
яңалык та өстәмәсәң,
ул көнеңне яки
сәгатеңне иң бәхетсезе
диң сана»*

Я. А. Коменский

Телдэн эш

$$3,6 + 0,4 = 4$$

$$9,1 - 7,07 = 2,03$$

$$5 : 0,2 = 2$$

$$2,7 * 0,3 = 0,81$$

$$1,7 : 0,01 = 17$$

0

Телдэн эш

$$3,7259 \approx 3,73$$

$$0,894 \approx 0,9$$

$$7,099 \approx 7,10$$

$$6,551 \approx 6,55$$

$$0,285 \approx 0,28$$

Ответ: + - + + -

Мэсьэлэ

Алсуда 14 конфет, Кадриядэ 9 конфет, э Саниядэ 10 конфет бар. Эгэр барлык конфетларны кызларга тигез итеп бүлөп бирсэк, нэр кызга ничэ конфет тияр?

$$14 + 9 + 10 = 33 \text{ (конфет)}$$

$$33 : 3 = 11 \text{ (конфет)}$$

Беләм	Белергә телим	Белдем

1 нче бирем

- 1) Саннарның арифметик уртасы- ул барлык саннарның суммасы;
- 2) Саннарның арифметик уртасы- ул уртада торучы сан;
- 3) Саннарның арифметик уртасы- ул берничә санның суммасын аларның санына бүлүдән килеп чыккан сан

2 нче бирем

Әни кибеттән 6 фломастер, 14 төсле карандаш һәм 4 төрле гуашь алып кайтты. Апа, абый һәм мин аларны бертигез итеп бүлештек һәм рәсемнәр ясадык. Һәрберебезгә ничәшәр гуашь, фломастер һәм карандаш тияр?

8 шт

3 нче бирем

Берничә санның суммасын кушылучылар санына бүлүдән килеп чыккан өлеш бу саннарның **арифметик уртасы** дип атала

$$\begin{aligned} & \text{Арифметик урта} = \\ & = (\text{саннарның суммасы}) : (\text{кушылучылар саны}) \end{aligned}$$

Физкультминутка

- 3,5 –натураль сан
- 0,15- унарлы вакланма
- Математика жөмлө төзелешен өйрэнэ торган фән.
- Без Африкада яшибез .
- 4,5,9 саннарының арифметик уртасы 6 була.
- Квадрат ул турыпочмаклык.
- Безнең ил Австралиядән
- кечерәк.

Дәреслек

№1497

A) 70,95

Б) 0,2

В) 1,225

Г) 6,7

Мөстәкыйль эш

В.І

В.ІІ

1. Саннарның арифметик уртасын табыгыз:

70,6 и 71,3

65,7 и 62,4

2. Саннарның арифметик уртасын табыгыз һәм унынчы өлешләргә кадәр түгәрәкләгез:

84,32 ; 84,47; 84,56; 84,68

92,34; 92,45; 92,28; 92,66

3. Әгәр уртача балы 5,1 дән ким булмаса, фигуралы шуу буенча спортсменка икенче этапка уза ала. Әгәр баллар түбәндәгечә булса, ул икенче этапка уза алырмы?

5,2; 5,1; 4,7; 5,1; 4,9

а) әйе; б) юк

5,4; 4,8; 4,9; 4,8; 5,1;

а) әйе; б) юк

Тикшерү

В.І

1. 70,95
2. $\approx 84,5$
3. Б

В.ІІ

- 64,05
- $\approx 92,4$
- Б

Өй эше

Дәреслектән: п. 38, 226 бит –
кагыйдә өйрәнергә, сайт а2в2 №
1524, 1525

Өстәмә

*Гаиләдәге кешеләрнең уртача яшен
исәпләргә.*

Рефлексия

Дәрестә:

Мин белдем...

Мин өйрәндем...

Миңа ошады...

Миңа кыенрак...

Минем кәеф...

Дәрес тәмам